

अविध्यतो गदां तस्य कौन्तेयस्य महात्मनः । बभौ रूपं महाघोरं कालस्येव जगत्त्यये ।

तां तथा महतीं सेनां द्रावयन्तं पुनः पुनः । दृष्ट्वा मृत्युमिवायान्तं सर्वे विमनसोऽभवत् ।

येता यतः प्रेक्षते स्म गदामुद्यम्य पाण्डवः । तेन तेन स्म दीर्यन्ते सर्वसैन्यानि भारत ।

प्रदारयन्तं सैन्यानि बलौघेनापराजितं । यस्मानमनोकानि व्यादितास्यमिवान्तकं ।

तं तथा भीमकर्माणं प्रगृहीतमहागदं । दृष्ट्वा वृकोदरं भीष्मः सहसैव सतभ्ययात् ।

महता मेघघोषेण रथेनादित्यवर्चसा । ह्लादयन् शरवर्षेण पर्जन्य इव वृष्टिमान् ।

तमायान्तं तथा दृष्ट्वा व्यात्ताननमिवान्तकं । भीमसेनो महाबाहुः प्रत्युदीयादमर्षितः ।

तस्मिन् चणे सात्यकिः सत्यसन्धः शिनिप्रवीरोऽभ्यपतत् पितामहं । निघ्नन्नमित्रान् धनुषा दृढेन संकल्पयंस्तव पुत्रस्य सेना ।

तं यान्तमश्वैरजतप्रकाशैः शरान् वपन्तं निशितान् सुपुङ्गवान् । नाशकुर्वन् वारयितुं तदानीं सर्वे जना भारत ये त्वदीयाः ।

अविध्यदेनं दशभिः पृषत्कैरलम्बुवो राक्षसोऽसौ तदानीं । शरैश्चतुर्भिः प्रतिविध्य तच्च नप्ता शिनेरभ्यपतद्रथेन ।

अन्वागतं वृष्णिवीरं निशम्य मध्ये रिपूणां परिवर्त्तमानं । प्रवारयन्तं कुरुपुङ्गवांश्च पुनः पुनश्च प्रणदन्तमाजौ ।

योधास्त्वदीयाः शरवर्षैरवर्षन् मेघा यथा भूधरमम्बुवेगैः । नाशकुर्वन् वारयितुं वरिष्ठं मध्यन्दिने सूर्यमिवातपन्तं ।

न तत्र कश्चिन्नविषण्ण आसीद्वृते राजन् सोमदत्तस्य पुत्रं । स त्वाददानो धनुर्ग्रवेण भूरिश्रवा भारत सोमदत्तिः ।

दृष्ट्वा रथान् खान् व्यपनीयमानान् प्रत्युद्ययौ सात्यकिं योद्धुमिच्छन् ।

इति श्रीमहाभारते भीष्मपर्वणि भीष्मवधपर्वणि सात्यकिभूरिश्रवसोः समागमे त्रिषष्टोऽध्यायः ॥ ६३ ॥

॥ सञ्जय उवाच ॥ ततो भूरिश्रवा राजन् सात्यकिं नवभिः शरैः । अविध्यत् मृगशंक्रुद्धो लोचैरिव महाद्विपं ।

कौरवं सात्यकिश्चापि शरैः सन्नतपर्वभिः । अवारयदमेयात्मा सर्वलोकस्य पश्यतः ।

ततो दुर्योधनो राजा सोदर्यैः परिवारितः । सोमदत्तिं रणे यत्तं समन्तात् पर्यवारयत् ।

तथैव पाण्डवाः सर्वे सात्यकिं तरसा रणे । परिवार्य स्थिताः सख्ये समन्तात् सुमहोजसः ।

भीमसेनस्तु संक्रुद्धो गदामुद्यम्य भारत । दुर्योधनमुखान् सर्वान् पुत्रांस्ते पर्यवारयत् ।

रथैरनेकसाहस्रैः क्रोधाभर्षसमन्वितः । नन्दकस्तव पुत्रस्तु भीमसेनं महाबलं ।

विव्याध निशितैस्तीक्ष्णैः कङ्कपत्रैः शिलाशितैः । दुर्योधनस्तदा राजन् भीमसेनं महाहवे ।

आजघानोरसि क्रुद्धो मार्गणैर्नवभिः शितैः । ततो भीमो महाबाहुः स्वरथं सुमहाबलः ।

आहूरोह रथं श्रेष्ठं विशोकञ्चेदमब्रवीत् । एते महारथाः शूरा धार्तराष्ट्रा महाबलाः ।

मामेव भृशसंक्रुद्धा हन्तुमभ्युद्यता युधि । एतानद्य हनिष्यामि पश्यतस्ते न संशयः ।

तस्मात् ममाश्वान् सङ्गामे यत्तः संयच्छ सारथे । एवमुक्त्वा ततः पार्थः पुत्रं तव विशाम्यते ।

विव्याध दशभिस्तीक्ष्णैः शरैः कनकभूषणैः । नन्दकश्च त्रिभिर्व्याणैः प्रत्यविध्यत् स्तनान्तरे ।

ततो दुर्योधनः पश्या विद्धा भीमं महाबलं । त्रिभिरन्यैः सुनिशितैर्विशोकं प्रत्यविध्यत् ।